

Piteå kommun

Bredbandsstrategi 2021 - 2025

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsinstans
Bredbandsstrategi 2021 - 2025	Strategi	2020-11-30 § 259	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Samhällsbyggnad	2	19SBN1028 20KS457	2025-12-31
Dokumentinformation	Mål och strategier samt planeringsunderlag i bilaga 1		
Dokumentet gäller för	Piteå kommun och kommunkoncernen		

Sammanfattning

Syftet med Piteå kommuns bredbandsstrategi är att säkra utvecklingen av ett robust och säkert bredbandsnät som täcker dagens och framtidens behov enligt de nationella, regionala och lokala målen. Bredbandsstrategin innehåller förutsättningar, mål och strategier för utbyggnad av bredband i Piteå kommun för åren 2021 - 2025.

Det geografiska området Piteå kommun har totalt sett en väl utbyggd IT-infrastruktur med god tillgång till bredband. Det finns skillnader i anslutningsgrad mellan tätort och landsbygd. I delar av kommunens landsbygd saknas förutsättningarna för marknadsmässig utbyggnad, vilket gör det nödvändigt med offentliga insatser för att säkerställa tillgången till bredband. Ett ökat behov av fiberdragning väntas bli aktuellt i områden där TeliaSonera med sitt teknikskifte avvecklar kopparnät och minskar möjligheten till bredband via ADSL.

Målet är att Piteå ska ha en väl fungerande digital infrastruktur vilket ökar möjligheterna för tillväxt, konkurrenskraft och innovationsförmåga. Satsningen på bredband ska fortsatt utvecklas.

Senast år 2025 ska alla hushåll och företag i kommunen ha tillgång till bredband:

- 98 % av alla hushåll och företag ska ha tillgång till 1 Gbit/s.
- 1,9 % av alla hushåll och företag ska ha tillgång till 100 Mbit/s.
- 0,1 % av alla hushåll och företag ska ha tillgång till 30 Mbit/s.

Piteå kommuns strategier för perioden 2021 - 2025 är att:

- Ha en ledande roll för utbyggnad av bredband i områden där utbyggnad inte väntas ske på marknadsmässiga grunder.
- Identifiera områden där utbyggnad inte väntas ske på marknadsmässiga grunder. Inriktning är att hänsyn tas till följande kriterier:
 - Möjlighet till offentliga medel.
 - Efterfrågan och intresseanmälningar.
 - Möjlighet till samförläggning med annat infrastrukturarbete.
 - Avstånd till närmaste kanalisation och/eller anslutningspunkt.
 - Rimlig kostnad per hushåll.
 - Områden där det fasta nätet tas bort.
 - Områden där näringslivet har behov av bredband för verksamhetens utveckling.
 - Områden som är i enlighet med ÖP2030; planerad bebyggelse, utvecklings- och utredningsområde för bebyggelse samt planerade verksamhetsområden.
- Främja och möjliggöra för andra aktörer att utföra investeringar i bredbandsutbyggnad.
- Samordna planering av IT-infrastruktur med planeringen av övrig infrastruktur såsom vägar, fjärrvärme, biogas, vatten och avlopp.

I. Inledning

I.1. Bakgrund

Bredband är en förutsättning för utveckling och digitalisering av samhället. För att ge individer, företag och samhället lika förutsättning krävs en väl utbyggd IT-infrastruktur med tillräckligt hög överföringskapacitet, oavsett var man befinner sig. Bredband möjliggör utvecklad service, ökad tillgänglighet och effektivare verksamheter, det är av betydelse vid val av bostad, företags- och verksamhetsetableringar samt möjliggör studier och arbete på distans.

Det geografiska området Piteå kommun har totalt sett en väl utbyggd IT-infrastruktur med god tillgång till bredband. Det finns skillnader i anslutningsgrad mellan tätorterna och landsbygden. Cirka 92 % av totalt antal befolkning/hushåll och arbetsställen har tillgång till, eller absolut närhet, till bredband med hastigheten 1 Gbit/s. Inom tätort eller småort har cirka 97 % tillgång till den kapaciteten jämfört med cirka 52 % i områden utanför tätort eller småort.

I delar av kommunens landsbygd saknas förutsättningarna för marknadsmässig utbyggnad, vilket gör det nödvändigt med offentliga insatser för att säkerställa tillgången till bredband. Ett ökat behov av fiberdragning väntas bli aktuellt i områden där TeliaSonera med sitt teknikskifte avvecklar kopparnät och minskar möjligheten till bredband via ADSL.

Bredbandsstrategin tar utgångspunkt i ÖP2030. Vid framtagandet av ÖP2030 har förankringar gjorts i dialog med medborgare och fastighetsbolag. Löpande förankring av bredbandsstrategin sker vid intern samverkan inom Piteå kommunkoncern.

Bredbandsstrategin aktualiseras i kommunfullmäktige varje ny mandatperiod.

I.2. Syfte

Syftet är att säkra utvecklingen av ett robust och säkert bredbandsnät som täcker dagens och framtidens behov enligt de nationella, regionala och lokala målen. Bredbandsstrategin innehåller förutsättningar, mål och strategier för utbyggnad av bredband i Piteå kommun för åren 2021 - 2025.

I.3. Övergripande vision, mål och strategi

I.3.1. Internationellt

Digital agenda för Europa

Det finns mål på EU-nivå som säger att alla i Europa senast år 2020 har tillgång till internet med en hastighet på mer än 30 Mbit/s och att 50 % av alla hushåll abonnerar på minst 100 Mbit/s. EU-kommissionen har i ett meddelande den 14 september 2016 föreslagit nya mål om konnektivitet år 2025.

Den digitala agendans övergripande syfte är att uppnå varaktiga ekonomiska och sociala vinster från en digital inre marknad, baserad på snabbt och ultrasnabbt Internet och interoperabla tillämpningar.

¹ Post och telestyrelsens kartläggning, 1 oktober 2019.

² SCB:s definition, innefattar hussamlingar med minst 200 invånare såvida avståndet mellan husen inte överstiger 200 meter.

³ SCB:s definition, innefattar sammanhängande bebyggelse med högst 150 meter mellan husen och 50-199 invånare.

⁴ Post och telestyrelsens kartläggning, 1 oktober 2019

I.3.2. Nationellt

Sverige helt uppkopplat 2025 – en bredbandsstrategi

I den nationella bredbandsstrategin fastslås regeringens mål för bredbandsområdet. Dessa är:

- År 2020 bör 95 % av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 megabit per sekund.
- År 2023 bör hela Sverige ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet.
- År 2025 bör hela Sverige ha tillgång till snabbt bredband
 - 98 % av alla hushåll och företag bör ha tillgång till 1 Gbit/s.
 - 1,9 % av alla hushåll och företag bör ha tillgång till 100 Mbit/s.
 - 0,1 % av alla hushåll och företag bör ha tillgång till 30 Mbit/s.

Digitaliseringsrådet

Regeringen beslutade i mars 2017 att inrätta ett råd – Digitaliseringsrådet – inom Regeringskansliet. Syftet med rådet är att bidra till bättre samordning och ett effektivt genomförande av regeringens strategiska arbete med digitalisering. Rådets uppgift är i korthet att

- följa och stödja regeringens arbete med digitalisering
- följa digitaliseringen i Sverige
- följa digitaliseringen i omvärlden och jämföra hur Sverige presterar mot andra länder
- lämna förslag till konkreta insatser samt samråda med andra funktioner som regeringen inrättat för att arbeta med samhällets digitalisering

Plan- och bygglagen

Specifikt för bredbandsområdet innehåller plan- och bygglag (PBL) både möjligheter och skyldigheter att hantera elektronisk infrastruktur (bredband) i den fysiska planeringen och i bygglovsärenden. Kommunerna är skyldiga att beakta behov av bredbandsutbyggnad i översikts- och detaljplanerna.

Elektroniska kommunikationer är ett allmänintresse som kommunen har befogenhet att beakta och lagen ger också kommunen möjligheten att, om så önskas, bestämma markreservat för anordningar för elektroniska kommunikationsnät.

Boverket har på regeringens uppdrag tagit fram en vägledning för hur infrastruktur för elektronisk kommunikation kan tillgodoses vid planering och prövning av bygglov enligt PBL. Vägledningen vänder sig i första hand till kommuner och länsstyrelser samt operatörer, nätägare och företrädare för branschen. Vägledningen ger förslag på hur en kommun bör se på sin planeringsroll i fråga om bredband. Den visar också vikten av att kommunens lokala bredbandsarbete bör och kan knytas ihop med den planering av bredbandsinfrastruktur som görs på regionalt plan.

I.3.3. Regionalt

Regional utvecklingsstrategi för Norrbotten (RUS)

Den regionala utvecklingsstrategin för Norrbotten (RUS) fastställer att alla i länet ska ha tillgång till bredband med hög kapacitet år 2025. 98 % av alla hushåll och företag ska ha tillgång till 1 Gbit/s medan övriga 2 % ska ha tillgång till 100 Mbit/s.

I.3.4. Lokalt

Översiktsplan

Piteå kommuns översiktsplan ÖP2030 fastställs att satsningen på bredband fortsatt ska utvecklas. Senast år 2025 möjliggöra för alla i kommunen att ansluta sig till bredband med hög kapacitet, med strävan mot 1 Gbit/s. ÖP2030 fastställer också att kommunen ska identifiera underförsörjda områden och aktivt främja utbyggnad i dessa samt att planering av IT-infrastrukturen ska samordnas med planeringen av övrig infrastruktur. Områden där IT-infrastruktur har utvecklingspotential har identifierats i kommunen. Genom Landsbyggsprogrammet har vi kunnat söka medel för att bygga i delar av områden.

Övergripande kommunala mål, VEP

- Piteå ska år 2030 ha 46 000 invånare, och till år 2050 ha 50 000 invånare.
- Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund.
- Piteå ska vara en attraktiv ort för näringsliv och företagande.

Bland de riktade övergripande målen återfinns:

- Piteå ska erbjuda attraktiva och varierande boendemiljöer.

2. Piteå kommuns mål och strategi för bredbandsutveckling

Nedan fastställs kommunens mål och strategier för bredbandsutvecklingen.

2.1. Mål

Målet är att Piteå ska ha en väl fungerande digital infrastruktur vilket ökar möjligheterna för tillväxt, konkurrenskraft och innovationsförmåga. Satsningen på bredband ska fortsatt utvecklas.

Senast år 2025 ska alla hushåll och företag i kommunen ha tillgång till bredband:

- 98 % av alla hushåll och företag ska ha tillgång till 1 Gbit/s.
- 1,9 % av alla hushåll och företag ska ha tillgång till 100 Mbit/s.
- 0,1 % av alla hushåll och företag ska ha tillgång till 30 Mbit/s.

2.2. Strategi

Piteå kommuns strategier för utvecklingen av bredband är att:

- Ha en ledande roll för utbyggnad av bredband i områden där utbyggnad inte väntas ske på marknadsmässiga grunder.
Ansvar: AB PiteEnergi.
- Identifiera områden där utbyggnad inte väntas ske på marknadsmässiga grunder.
Inriktning är att hänsyn tas till följande kriterier:
 - Möjlighet till offentliga medel.
 - Efterfrågan och intresseanmälningar.
 - Möjlighet till samförläggning med annat infrastrukturarbete.
 - Avstånd till närmaste kanalisation och/eller anslutningspunkt.
 - Rimlig kostnad per hushåll.
 - Områden där det fasta nätet tas bort.
 - Områden där näringslivet har behov av bredband för verksamhetens utveckling.
 - Områden som är i enlighet med ÖP2030; planerad bebyggelse, utvecklings- och utredningsområde för bebyggelse samt planerade verksamhetsområden.
Ansvar: Samhällsbyggnadsnämnden.
- Främja och möjliggöra för andra aktörer att utföra investeringar i bredbandsutbyggnad.
Ansvar: Kommunstyrelsen
- Samordna planering av IT-infrastruktur med planeringen av övrig infrastruktur såsom vägar, fjärrvärme, biogas, vatten och avlopp.
Ansvar: Piteå kommunkoncern.

Bilaga

I. Befintlig IT-infrastruktur

I.1. Täckning och teknik

Vid Post- och telestyrelsens (PTS) senaste kartläggning (1 oktober 2019) hade Piteå kommun 21 223 befolkning/hushåll och 5 275 arbetsställen. Cirka 92 % av totalt antal befolkning/hushåll och arbetsställen har tillgång till, eller absolut närhet, till bredband med hastigheten 1 Gbit/s.

Piteå Befolkning/Hushåll 2019			
Tillgång till fast bredband och telefoni	Totalt	Tätbebyggt	Glesbebyggt
Fast bredband, alla accesstekniker	100.00%	100.00%	100.00%
Fast bredband via trådbunden access	95.63%	98.52%	70.19%
I absolut närhet till fiberansluten	92.30%	96.84%	52.26%
Fibernet	80.91%	84.66%	47.87%
xDSL	87.71%	91.69%	52.59%
vDSL	22.56%	25.09%	0.28%
Kabel-TV [4]	0.00%	0.00%	0.00%
Kabel-tv (DOCSIS 3)	0.00%	0.00%	0.00%
Fast bredband via trådlösa accesstekniker	100.00%	100.00%	100.00%
Fast bredband via HSPA	99.97%	100.00%	99.68%
Fast bredband via LTE	100.00%	100.00%	100.00%
Fast bredband via fast radio	0.52%	0.14%	3.88%
Fast telefoni via mobilnätet (GSM, HSPA och LTE)	100.00%	100.00%	100.00%
Tillgång till fast bredband, med hastigheten:			
1 Mbit/s	100,00%	100,00%	100,00%
3 Mbit/s	100,00%	100,00%	100,00%
10 Mbit/s	100,00%	100,00%	100,00%
30 Mbit/s	96,41%	98,57%	77,40%
100 Mbit/s	80,91%	84,66%	47,87%
Tillgång till, eller absolut närhet, till bredband med hastigheten [17]:			
30 Mbit/s	97,35%	99,45%	78,88%
100 Mbit/s	92,30%	96,84%	52,26%
1 Gbit/s	92,30%	96,84%	52,26%
Bakgrundsinformation:			
Antal	21 223	19 059	2 164

¹Avser för befolkning antal personer och för arbetsställen antal enheter. Från och med 2015 ersätter hushåll befolkning, vilken approximerats med hjälp av antalet bostadslägenheter.

²SCB:s definition, innefattar hussamlingar med minst 200 invånare såvida avståndet mellan husen inte överstiger 200 meter.

³SCB:s definition, innefattar sammanhängande bebyggelse med högst 150 meter mellan husen och 50-199 invånare.

Inom tätort eller småort har cirka 97 % tillgång till 1 Gbit/s jämfört med cirka 52 % i områden utanför tätort eller småort. I jämförelse med övriga kommuner i Norrbotten har Piteå nedanstående täckning utanför tätort eller småort enligt PTS:

Täckning Glesbebyggt Norrbotten Befolkning/Hushåll 2019			
Tillgång till, eller absolut närhet, till bredband med hastigheten:	30 Mbit/s	100 Mbit/s	1 Gbit/s
Piteå	78,88%	52,26%	52,26%
Övertorneå	52,24%	46,34%	46,34%
Kiruna	74,46%	37,83%	37,83%
Luleå	75,64%	36,78%	36,78%
Boden	53,64%	36,43%	36,43%
Jokkmokk	46,14%	33,62%	33,62%
Älvsbyn	54,81%	30,08%	30,08%
Gällivare	40,32%	27,92%	27,92%
Arvidsjaur	30,69%	24,96%	24,96%
Pajala	28,40%	23,27%	23,27%
Överkalix	46,25%	16,23%	16,23%
Haparanda	47,75%	15,48%	15,48%
Arjeplog	13,00%	12,11%	12,11%
Kalix	40,17%	10,55%	10,55%

I.2. Kommunövergripande bredbandsnät

Det av kommunen helägda energibolaget AB PiteEnergi bygger, underhåller och äger Piteås kommunövergripande bredbandsnät (benämns vanligtvis stadsnät, med betydelsen bredbandsnät som är geografiskt begränsat och då oftast till en kommun). AB PiteEnergis bredbandsnät är ett öppet nät, vilket innebär att olika leverantörer kan erbjuda tjänster till slutkund via nätet. PiteEnergi erbjuder tjänsteleverantörer att erbjuda sina tjänster i bredbandsnätet, för vilket de betalar en avgift för transport av tjänst i nätet.

I.3. Kommunsammanbindande nät

AB PiteEnergi äger det kommunsammanbindande nät som är ihopkopplat med Luleå Energi/Lunet i norr, Skellefteå Kraft i söder samt Älvsbyn och vidare till Boden via IT-Norrbotten.

I.4. Kopparnät

Sedan 2011 har TeliaSonera successivt påbörjat nedmontering av det traditionella kopparnätet och mindre telestationer. Piteå kommun har under de senaste åren berörts av detta tekniksifte, det så kallade "Tekniksifte 1". Gemensamt för de stationer som lagts ned, liksom andra stationer i landet, är att de inte har varit utbyggda för bredband, ADSL.

I slutet av 2015 informerade TeliaSonera att de nu tar nästa steg i tekniksiftet, "Framtidens nät", genom att från och med 2016 även påbörja nedstängning av stationer med ADSL. Tekniksiftet innebär i praktiken att bolaget monterar ned de telefonstolpar och stationer som

tjänat ut sin livslängd och ersätter dem med tjänster baserade på andra lösningar, främst via fiber- och mobilnät.

År 2021 planeras nedmontering av kopparnätet i Sjulsmark, Piteå kommun.

2. Finansiering

För att möta behov och efterfrågningar är det nödvändigt med investeringar i IT-infrastrukturen. Det är i första hand marknaden som ska ges goda förutsättningar att genomföra dessa investeringar. Sådana förutsättningar kan skapas genom kommunalt engagemang och samverkan. Samtidigt är de marknadsmässiga förutsättningarna för investeringar i bredbandsutbyggnad generellt sämre i mindre befolkade områden. Finansieringen av återstående utbyggnad kommer därför att kräva finansiering via kommunala insatser och andra offentliga medel. Det kan handla om exempelvis anpassade ägardirektiv eller återinvesteringar i den kommunala koncernstrukturen.